

IZVJEŠTAJ

sa centralne javne rasprave u vezi Nacrta Plana aktivnosti za prevenciju nasilja nad djecom i mladima u Opštini Bar za period 2024-2025. god. održane 20.11.2023. godine u 12:30h u sali Skupštine opštine Bar

U skladu sa Odlukom o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova ("Službeni list Crne Gore-opštinski propisi", br. 24/21), Nacrt Plana aktivnosti za prevenciju nasilja nad djecom i mladima u Opštini Bar za period 2024-2025. god. dostavljen je svim mjesnim zajednicama i objavljen na zvaničnom sajtu Opštine Bar www.bar.me.

Nacrt akta je stavljen na Javnu raspravu počev od 08. novembra 2023. godine u trajanju od 15 dana.

Prisutni su: mr Tanja Spičanović, predsjednica Lokalnog tima za prevenciju nasilja nad djecom i mladima, Zorica Đukić i Jelena Todorović, službenice Sekretarijata za sport i mlade, Neđeljko Đurović, Vukićević Smiljana, mr Milena Božović, Maida Ramčilović, Katarina Vasović i Stanislava Bardić, učesnici u javnoj raspravi.

Uvodnu riječ je imala mr Tanja Spičanović, potpredsjednica Opštine Bar koja je predstavila značaj Lokalnog tima za prevenciju nasilja nad djecom i mladima u izradi ovog dokumenta i pozvala prisutne da daju svoje sugestije na isti. Istakla je da je Opština Bar već kroz prijedlog Odluke o budžetu za 2024. godinu predvidjela finansijska sredstva za realizaciju predviđenih aktivnosti.

Katarina Vasović je pohvalila što su planom obuhvaćene sve institucije koje je neophodno da se bave ovom problematikom, ali i navela da odgovornost primarno leži na porodici. Takođe je istakla da je ovo tema o kojoj je neophodno stalno pričati kako bi se skinuo tabu. Smatra da je saradnja između Centra za socijalni rad i škola loša i da je treba intezivirati kroz organizovanje posjeta. Mr Tanja Spičanović se nadovezala komentarom da je već nakon prvog sastanka Lokalnog tima uočena potreba da se istom priključe i predstavnici sudstva i tužilaštva, nakon čega su naknadno i pozvani.

Stanislava Bardić je dala prijedlog za vođenje portfolija od perioda vrtića pa nadalje kako bi se pratilo gdje je nastao problem u komunikaciji. Mr Tanja Spičanović je istakla da su Centar za socijalni rad kao i obrazovno-vaspitne ustanove centralizovane institucije sistema te da lokalna uprava nema nadležnost u pogledu toga.

Vukićević Smiljana smatra da se nekada djeci daju prestroge kazne koje mogu negativno uticati na njih, te da je neophodno njegovati lijep pristup prema djetetu. Navodi da je potrebno više edukacije i slušanje djece, kao i osmišljavanje aktivnosti preko kojih bi se povezivali. Mr Tanja Spičanović je istakla da je fokus na tome stavljen kroz cilj o bolje strukturisanom slobodnom vremenu djece i mladih.

Mr Milena Božović je navela da je edukacija djece važna ali istakla i značaj edukacije roditelja. Dala je sugestiju da se organizuje edukacija pedagoga te navela da razumije da je ista u nadležnosti Ministarstva. Interesovao je fokus ovog plana, na šta je odgovoreno da je fokus na strateškim ciljevima koji se teže ostvariti sistemski.

Neđeljko Đurović je kontaktovao da je poražavajuće, neodgovorno i sramno što raspravi ne prisustvuju predstavnici obrazovnih ustanova, Centra za socijalni rad i Uprave policije. Uporedio je prvo istraživanje navedeno u Planu koje je sprovedla NVO Juventas u kom se navodi da je 56% učesnika bilo žrtva nasilja ili je prisustvovalo nekom obliku nasilja, sa rezultatima koji dobijeni na uzorku od oko 100 učenika Srednje ekonomske škole koji su pokazali da je u slučaju te škole dobijen rezultat od 60% u odnosu na istu stavku u periodu od tri godine. U nastavku navodi da djeca iz osnovnih škola dolaze sa neadaptabilnim i nepravilno socijalno strukturisanim ponašanjem, te da se problemi uočavaju na nivou nižih razreda srednjih škola kao i da sa učenicima starijih razreda nema problema u ponašanju. Smatra da komunikacija između vaspitno-pedagoških službi osnovnih i srednjih škola nije na zadovoljavajućem nivou zbog nedostavljanja potpunih informacija srednjim školama o oblicima socijalno-devijantnih ponašanja i socijalnoj pozadini djece koja dolaze. Stoga smatra da bi se ta saradnja morala uspostaviti. U nastavku navodi praksu Centra za socijalni rad u Podgorici koji školama redovno dostavlja informacije, te smatra da bi takva baza podataka trebalo da postoji i u našoj opštini. Pozvao se na Zakon o socijalnom radu i staranju i Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju u kojima se navodi kao obaveza ostvarivanje saradnje između nadležnih institucija. Smatra da u ovom slučaju dolazi do prebacivanja odgovornosti sa jedne ustanove na drugu.

Predložio je da se u Lokalnom timu nađe i predstavnik direktora izabran od strane Aktiva direktora. Takođe, predložio je da se Lokalni tim obrati zvaničnim dopisom Ministarstvu prosvjete kako bi bili obaviješteni o početku svog rada i postavi link preko koga bi se imala stalna saradnja. Smatra da bi bilo korisno obratiti se NVO Udruženju Roditelji iz Podgorice koji bi mogli odraditi određene obuke za nastavni kadar i za roditelje. U nastavku navodi da na nivou više obrazovnih ustanova postoje Viber grupe za komunikaciju pa bi se informacije o radu tima, instrukcije i preporuke mogle slati preko ovih grupa na nivou ustanova. Zorica Đukić je navela da se to nalazi predviđeno u okviru aktivnosti.

Ističe da po Zakonu o lokalnoj samoupravi jedan od predlagača izmjena i dopuna između ostalih može biti i jedinica lokalne samouprave, te da bi trebalo inicirati odgovarajuće zakonske izmjene kako bi sve obrazovne ustanove dobile psihologe i pedagoge nezavisno od broja učenika. Navodi da veliki broj djece koja imaju posebne obrazovne potrebe su često žrtve nasilja, dok s druge strane ne postoji dovoljan broj asistenata u nastavi, a kada se radi na izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta odbija se prijedlog za povećanjem broja asistenata. Jelena Todorović koja je članica Komisije za kategorizaciju i usmjeravanje je dodala da postoje tačno definisanje smetnje za koje je neophodno angažovanje asistenta.

Za kraj je predložio aktivnost u pogledu socijalnog preduzetništva odnosno resocijalizacije maloljetnih lica kojima je prestao status redovnog učenika/ce ili su bili obuhvaćeni izvršenjem krivične sankcije maloljetničkog zatvora, koja bi se odnosila na obezbjeđivanje subvencija

odnosno poslovnih ili poreskih olakšica kod barskih privrednih društava da takva lica budu zapošljena.

Za vrijeme trajanja javne rasprave koja je počela 08. novembra 2023. godine i završena je 22. novembra, nije pristigla nijedna sugestija putem pošte ili elektronskim putem.

Stav obrađivača:

Većina sugestija se odnosila na unutrašnju organizaciju ali i saradnju između institucija sistema odnosno obrazovno-vaspitnih ustanova i Centra za socijalni rad kao i Uprave policije. Zbog sukoba nadležnosti po ovim pitanjima, Lokalna uprava u okviru Plana za prevenciju nasilja nad djecom i mladima nije u mogućnosti uvrstiti aktivnosti koje su obavezujuće za iste.

U pogledu angažovanja izvršioca planiranih aktivnosti odnosno radionica, ostavljen je prostor da se svaka organizacija civilnog sektora zainteresovana za izvršenje može prijaviti.

Komunikacija sa Ministarstvom prosvjete se primarno vrši preko obrazovno-vaspitnih ustanova. Aktivnostima u planu se predviđa stalna komunikacija između relevantnih ustanova i obezbjeđivanje izvještaja o radu koji bi bio dostupan svim članovima Lokalnog tima.

Inicijator za predlaganje izmjena zakonskih odredbi može biti lokalna uprava, ali to nije aktivnost koja se može predvidjeti planom.

U pogledu aktivnosti koja se odnosi na resocijalizaciju maloljetnih lica, ista bi zahtijevala izmjenu zakona što takođe nije u nadležnosti lokalne uprave.

Sekretarijat za sport i mlade